

VILNIAUS M. STRATEGINIS PLĖTROS PLANAS 2021-2030 M.

PLANO PROJEKTAS | VALDYMO MEISTRIŠKUMAS IR PLANAVIMAS

1. STRATEGINIO PLĖTROS PLANO VIZIJA

Vilnius siekia būti **Sklandus miestas** miesto gyventojams, čia veikiantiems verslams ir miesto svečiams. Laimingi, miestą patogiam gyvenimui pasirenkantys, geras paslaugas gaunantys žmonės sukurs pagrindus ir tolesniam ekonomikos augimui, ir užtikrins ilgalaikį miesto gyvybingumą.

Įgyvendinant sklandaus miesto viziją svarbu nuolat gerinti miesto gyventojų ir svečių gyvenimo kokybę, kurią atspindi trys vizijos įgyvendinimo rodikliai: aukštas laimės lygis, ilga gyvenimo trukmė ir trumpas kelionės laikas. Šios trys sklandaus miesto perspektyvos yra sinergiškos ir viena kitą papildančios, pažanga reikalinga visomis šiomis kryptimis, taip užtikrinant maksimalų sklandumo lygį.

- **LAIMĖS LYGIS** | Vilniaus mieste bus užtikrinta neprikaištinga teikiamų paslaugų kokybė, plačios karjeros ir laisvalaikio galimybės bei visų laimingam gyvenimui reikalingų paslaugų ir priemonių prieinamumas.
- **GYVENIMO TRUKMĖ** | Aukščiausios kokybės sveikatos paslaugos, žalia aplinka, mažėjantis streso lygis, edukacija – tai tik dalis priemonių, kurios prisidės prie ilgesnės vilniečio gyvenimo trukmės.
- **KELIONĖS LAIKAS** | Sklandumui užtikrinti bus kuriama tokia miesto infrastruktūra, kuri prisidės prie trumpesnio vidutinės kelionės laiko, t.y. bus užtikrintas pagrindinių paslaugų prieinamumas arčiausiai gyventojui bei bus sudaromos sąlygos sklandžiam judumui įvairiomis transporto priemonėmis.

Sklandaus miesto viziją pasiekti padės **Vilniaus miesto DNR** - pagrindinės savybės, kurios išskiriamos miesto socialiniame, politiniame, kultūriniame, ekonominiame naratyve:

- **ISTORIJA** | Vilniaus miestas pasižymi turtingu istoriniu ir kultūriniu paveldu, giliomis tradicijomis bei yra garsus dėl jame ir apie jį sklindančių legendų.
- **APLINKA** | Vilniaus miestas Europos sostinių kontekste išsiskiria kaip vienas iš daugiausiai žaliųjų erdvių turinčių miestų. Vilniuje išlaikomas balansas tarp šiuolaikiniam skubančiam žmogui pritaikytų urbanistinių sprendimų, ramybės siekiančiam gamtos mylėtojai puoselėjamų žaliųjų erdvių bei smalsiam gyventojui patrauklių istorinių vietų. Visiems draugiška atmosfera džiugina miestiečius ir traukia miesto svečius atvykti čia atostogauti, tyrinėti, kurti, gyventi bei tobulėti.
- **PROGRESAS** | Vilniaus miestas yra globaliai atpažįstamas dėl savo inovatyvių sprendimų, skatinančių miestą, jo gyventojus ir verslus augti bei rodančių pavyzdį kitiems viso pasaulio miestams.

Miesto vizijos įgyvendinimą paspartins **Vilniaus miesto varikliai** – pagrindiniai principai, identifikuojami Vilniaus miesto veiklos planuose, kurie yra būtini siekiant išlaikyti konkurencingumą ir norint pirmauti:

- **GREITIS** | Vilniaus miestui yra būdingas greitas sprendimų priėmimas. Vilnius dažniausiai yra vienas iš pirmųjų, reaguojantis į pasikeitusią situaciją. Kol kiti galvoja, Vilnius veikia. Sistemingas miesto valdymas užtikrina sklandžius vidinius procesus bei nepriekaištingą teikiamų paslaugų kokybę.
- **ATVIRUMAS** | Vilnius yra galimybių miestas dėl savo atvirumo kūrybiškiems, dar niekur kitur neišbandytiems sprendimams. Net pačios keisčiausios idėjos čia randa savo vietą. Vilniaus miestas nebijo išsiskirti, nebijo klysti ir nebijo daryti kitaip, nei visas pasaulis. Dėl šių priežasčių čia gyvena drąsiausi žmonės ir pažangiausi verslai.
- **SUMANUMAS** | Vilnius – tai sumanus miestas, kur sprendimai priimami vadovaujantis duomenimis ir faktais, o ne nuomonėmis ir požiūriais, kurie dažnai skiriasi. Siekiant maksimaliai efektyvios veiklos, mieste taikomi skaitmeniniai sprendimai, padedantys rinkti aktualius miesto ir jo gyventojų duomenis, kurie vėliau yra analizuojami pasitelkiant inovatyviausias priemones ir sumaniausius žmones. Efektyvus duomenų valdymas čia reiškia efektyvų miesto valdymą.

2. STRATEGINIO PLĖTROS PLANO KRYPTYS

Sklandžiam miesto vizijos įgyvendinimui yra pasirinktos **3 strateginės** prioritetinės kryptys, tiesiogiai įgyvendinančios **4 pagrindinius prioritetus**. Kiekvienoje iš šių krypčių įvardijamos savarankiškos vizijos, įgyvendinančios bendrą sklandaus miesto siekį:

- **ŠVIETIMAS** | Ateities iššūkiams pasiruošusios, savarankiškos asmenybės
- **JUDUMAS** | Smagias, saugias ir patogias keliones užtikrinanti inovatyvi judumo sistema
- **APLINKA IR MIESTO PLĖTRA** | Meile miestui ir gamtai paremta gyvenimo kokybė
- **VILNIAUS METODAS** | nuolat kuriamą ir pildomą metodą sudaro siekiamų vertybių rinkinys, kuris nukreips miesto vadovybę pasirinkti ir prioretizuoti darbus, turinčius didžiausią sinergiją su Vilniaus miesto DNR .

Kitos sklandaus miesto vizijos įgyvendinimo kryptys, kurių kiekvienoje yra įvardijamos savarankiškos vizijos, įgyvendinančios bendrą sklandaus miesto siekį:

- **EKONOMINĖ PLĖTRA** | Atviras naujovėms ir greitas miestas
- **KULTŪRA** | Vilnius – meniška aplinka bei unikalia kultūros įvairove garsėjanti kūrybos sostinė, kurioje kultūra yra pasiekama bei įtraukia dalyvauti itin plačią miesto gyventojų ir svečių auditoriją, pritraukia meno ir kultūros kūrėjus iš Lietuvos ir užsienio

- **SVEIKATA, SVEIKATINGUMAS IR SPORTAS** | Į žmogų orientuota moderni, aukštos kokybės sveikatos sistema
- **SOCIALINĖ APSAUGA** | Vilnius – socialinės gerovės tinklas
- **SAUGUMAS IR APSAUGA** | Saugiausia sostinė Europoje, kur fizinė, elektroninė, psichologinė ir biologinė erdvės pritaikytos saugiam darbui ir gyvenimui

Taip pat yra išskiriamos horizontalios, įgalinančios strateginės kryptys, kuriose įtvirtinami pagrindiniai valdymo ir paslaugų teikimo principai:

- **PASLAUGOS**
- **VALDYMO MEISTRIS KUMAS IR PLANAVIMAS**

3. STRATEGINIO PLĖTROS PLANO VAIDMUO SAVIVALDYBĖS VALDYME IR JŪSŲ GRĮŽTAMASIS RYŠYS

Vilniaus miesto savivaldybės 2021–2030 metų strateginis plėtros planas (toliau – SPP) yra sudedamoji miesto strateginio valdymo dalis, kuriame įgyvendinama vizija, nustatomos šios pagrindinės vystymosi gairės ir kryptys. Pagal atskiras sritis ir jų vizijas, Vilniaus miesto strateginį planą sudaro 10 dalių - trys prioritetinės kryptys, kitos penkios sklandaus miesto vizijos įgyvendimo kryptys bei 2 įgalinančios (horizontalios) sritys.

Sklandžiam įgyvendinimui, Vilniaus miesto savivaldybės administracija pagal jame numatytus tikslus, uždavinius ir veiksmus kasmet formuos Savivaldybės veiklos programas. Keičiantis miesto aplinkai, atsirandant naujiems poreikiams ir galimybėms, planas gali būti peržiūrimas, atsižvelgiant į savivaldybės atstovų ir suinteresuotų šalių iškeltus pasiūlymus bei pastabas dėl veiksmų ar stebėsenos rodiklių įtraukimo, pašalinimo ir koregavimo.

Kiekvieną SPP kryptį pateikiame atskiru dokumentu, kuriame pateikiami šios srities strateginiai tikslai, uždaviniai ir pagrindinės priemonės¹; ši dalis skirta **valdymo meistiškumo ir planavimo** sričiai.

Kviečiame komentuoti ir teikti pasiūlymus korekcijoms 2030@vilnius.lt iki birželio 14 d

¹ Strateginiame plėtros plane nesiekama suplanuoti visų konkrečių projektų ir priemonių, kuriuos miestas įgyvendins per 10 metų, labiau numatomos tik tos konkrečios priemonės, kurios iš esmės įtakoja srities strateginę kryptį. Detaliau konkretūs projektai bus planuojami veiklos planavimo proceso metu.

4. VALDYMO MEISTRISKUMAS IR PLANAVIMAS

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos, jos įstaigų ir įmonių ekosistemos valdymas yra kompleksiškas uždavinys dėl didelio veikiančių dalyvių skaičiaus, kompleksiškų duomenų srautų ir numatomų ambicingų pokyčių. Kita vertus, gyventojui yra svarbu, kad visi, net ir labiausiai kompleksiški procesai vyktų aiškiai ir sklandžiai, ir savivaldybės veikla būtų pagrįsta ir skaidri, mokami mokesčiai panaudojami efektyviai. Šiems tikslams pasiekti, keliami ambicingi tikslai procesų ir organizacijos tobulinimo ir veiklos skaitmeninimo srityse.

4.1. TIKSLAI

Valdymo meistriskumo ir planavimo srityje yra keliami trys tikslai:

1. Užtikrintas aiškumas tiek išorėje, tiek viduje - visiems suprantami bei efektyvūs procesai
2. Geriausias miesto bei organizacijos valdymo pavyzdys
3. Vilnius - sumanus miestas, kuriame tikslingai pasitelkiant duomenis yra kuriama vertė ir užtikrinamas nuolatinis tobulėjimas

4.1.1. UŽTIKRINTAS AIŠKUMAS TIEK IŠORĖJE, TIEK VIDUJE - VISIEMS SUPRANTAMI BEI EFEKTYVŪS PROCESAI

Savivaldybės procesai ir aktualijos turi būti aiškiai suprantami susijusioms šalims, ir turi būti sudarytos skaidrios galimybės dalyvauti sprendimų priėmimo. Svarbiausi pokyčių ir plėtros projektai turi būti valdomi pagal geriausias praktikas, kaupiant šias kompetencijas ir pasiekiant vis aukštesnį projektų valdymo brandos lygmenį. Savivaldybė turi sąmoningai valdyti savo tarptautinio bendradarbiavimo ir partnerysčių galimybes kurti progresyvaus, gerąsias praktikas kuriančio miesto įvaizdžiui.

Lentelė 1. 1-ojo strateginio tikslo uždaviniai ir priemonės

UŽDAVINYS	PRIEMONĖS
1. Informuota ir į sprendimų priėmimą įtraukiama visuomenė <i>Šiuo uždaviniu siekiama, kad bendruomenė būtų įtraukiama į miesto valdymą bei jaustųsi turinti teisę ir pareigą prisidėti prie geresnio gyvenimo Vilniaus mieste.</i>	1. Informuoti visuomenę apie vykdomas veiklas bei projektus ir struktūrizuotai įtraukti į sprendimų priėmimą 2. Sukurti nuoseklią konsultacijų su susijusiomis šalimis struktūrą ir praktiką
2. Aiškus ir struktūrizuotas projektų bei programų valdymas	1. Pilnai įdiegti ir naudoti vieningą metodiką, užtikrinančią sistemingą ir standartizuotą projektų valdymą

UŽDAVINYS	PRIEMONĖS
<p><i>Bus siekiama visoje Savivaldybėje ir Savivaldybės įmonėse suvienodinti projektų ir programų valdymo principus bei taikyti geriausias praktikas.</i></p>	2. Užtikrinti nuolatinę vykstančių programų ir projektų stebėseną bei atsiskaitymą už projektus
	3. Sistemingai rinkti projektų valdymo žinių visumą ir ją taikyti įgyvendinant projektus
	4. Balansuoti projektų apimtį atsižvelgiant į turimus resursus
<p>3. Savivaldybė, kurianti platų partnerių tinklą</p> <p><i>Bus siekiama, kad Vilniaus miestas turėtų platų vietinių ir tarptautinių partnerių tinklą, su kurio pagalba gyvenimo kokybė sostinėje augtų sparčiau.</i></p>	1. Aktyviai bendradarbiauti su valstybinėmis institucijomis bei įsitraukti į Lietuvoje veikiančių organizacijų ir asociacijų veiklas
	2. Užtikrinti tarptautinį bendradarbiavimą bei plėtoti ryšius su užsienio valstybių miestais
	3. Tarptautinių organizacijų ir kitose tarptautinio bendradarbiavimo veiklose tapti gerųjų praktikų formuotoju inovatyvių paslaugų ir produktų testavimo srityje

4.1.2. GERIAUSIAS MIESTO BEI ORGANIZACIJOS VALDYMO PAVYZDYS

Vilniaus savivaldybės darbo kokybę lemia jos bei jos išplėstinės ekosistemos, apimančios įstaigas ir savivaldybės įmones, darbuotojai. Svarbiausiais uždaviniais išlieka vieninga kultūra visoje ekosistemoje ir vieningai valdomi žmogiškieji resursai, bendradarbiavimas tarp padalinių, įstaigų ir įmonių tam, kad būtų teikiamos kokybiškos kompleksinės paslaugos, bei poreikis lanksčiai pritaikyti organizaciją prie neišvengiamų pokyčių ateityje.

Lentelė 2. 2-ojo strateginio tikslo uždaviniai ir priemonės

UŽDAVINYS	PRIEMONĖS
<p>1. Stabili ir lanksti organizacinė struktūra</p> <p><i>Šiuo uždaviniu bus siekiama, kad VMSA organizacinė struktūra užtikrintų efektyvų Savivaldybės funkcijų vykdymą.</i></p>	1. Efektyviai organizuoti savivaldybės funkcijų įgyvendinimą padaliniuose
	2. Užtikrinti kokybišką valstybės savivaldybėms perduotų funkcijų vykdymą
<p>2. Efektyviai veikianti VMSA ekosistema, užtikrinanti kokybišką Savivaldybės funkcijų vykdymą</p>	1. Užtikrinti bendradarbiavimą ir dalijimąsi informacija bei žiniomis tarp Savivaldybės skyrių ir pavaldžių įmonių

UŽDAVINYS	PRIEMONĖS
Šiuo uždaviniu bus siekiama, kad Savivaldybės ir Savivaldybės įmonių veikla būtų kuo efektyvesnė.	2. Užtikrinti centralizuotą, nuoseklų ir optimizuotą strateginį planavimą visuose VMSA ekosistemos lygiuose bei teikiamų paslaugų srityse
3. Vieningai ir strategiškai valdomi savivaldybės žmogiškieji ištekliai ir kompetencijos Šiuo uždaviniu bus siekiama vientiso ir vienodais principais pagrįsto žmogiškųjų išteklių valdymo Savivaldybėje ir Savivaldybės įmonėse.	1. Užtikrinti veiksmų koordinavimą tarp VMSA padalinių ugdant su paslaugų teikimu susijusias kompetencijas 2. Įgalinti kuruojančius padalinius sukurti sričių specifiką ir tikslus atliepiančias darbuotojų motyvavimo sistemas 3. Organizuoti inovatyvius mokymus siekiant kelti kiekvieno darbuotojo kompetencijas 4. Kelti darbuotojų skaitmeninio raštingumo lygį
4. Vieninga kultūra, paremta inovacijomis, žinių visuma ir vienodomis vertybėmis visoje VMSA ekosistemoje	1. Sistemingai kurti VMSA vertybių ir elgesio modelio žinių visumą 2. Suformuoti proveržio komandą, jungiančią įvairias sritis ir kompetencijas bei įgyvendinančią inovatyvias iniciatyvas

4.1.3. VILNIUS - SUMANUS MIESTAS, KURIAME TIKSLINGAI PASITELKIANT DUOMENIS YRA KURIAMA VERTĖ IR UŽTIKRINAMAS NUOLATINIS TOBULĖJIMAS

Vilniaus miesto savivaldybės administracija yra už didelį skaičių paslaugų atsakinga organizacija, įgyvendinanti veiklą per kompleksiškus vidinius procesus, valdanti savivaldybės įmones ir turtą. Numatoma, kad savivaldybės procesai bus nepertraukiamo tobulinimo būklėje, nuolat ieškant galimybių atsakyti nereikalingų žingsnių ir greičiau priimti teisingus sprendimus. Siekiama pereiti prie duomenimis sprendimus grindžiančios, atvirų duomenų kultūros. Tai savo ruožtu didins sprendimų skaidrumą ir atsekamumą bei sukurs papildomas galimybes įgalinti išorinius partnerius prisidėti prie geresnio Vilniaus. Šiems tikslams pasiekti, bus stiprinamos darbuotojų kompetencijos, investuojama į įrankius, stiprinamas Vilniaus miesto ekosistemos duomenų analizės centras, bei investuojama į duomenų saugumą.

Lentelė 3. 3-jojo strateginio tikslo uždaviniai ir priemonės

UŽDAVINYS	PRIEMONĖS
1. Optimizuoti ir įvertės kūrimą orientuoti vidiniai procesai Šiuo uždaviniu bus siekiama optimizuoti vidinius procesus ir didinti Savivaldybės darbuotojų produktyvumą.	1. Kurti skaitmeninę politiką ir teikti nuolatinės skaitmeninių transformacijos gebėjimų konsultacijas Vilniaus miesto įmonėms 2. Kelti VMSA darbuotojų produktyvumą - įgyvendinti administracinės naštos mažinimo planus

UŽDAVINYS	PRIEMONĖS
	3. Vykdyti gerųjų procesų praktikų pilotus ir steigti laboratorijas 4. Užtikrinti Savivaldybei ir Savivaldybės įmonėms reikalingų paslaugų ir įrankių įsigijimą
2. Įgalintas Vilniaus miesto ekosistemos duomenų analizės centras, užtikrinantis sklandų duomenų ir informacijos valdymą <i>Šiuo uždaviniu bus siekiama, kad užsibrėžti rodikliai būtų nuolat sekami, analizuojami ir maksimaliai išnaudojami sudarant galimybes juos panaudoti kuriant naujas paslaugas ar įgyvendinant inovatyvias idėjas.</i>	1. Užtikrinti Vilniaus miesto pagrindinių siektinų rodiklių (KPI) ir paslaugų susitarimų rodiklių (SLA) stebėjimą ir kontrolę 2. Užtikrinti stebėsenai reikalingų materialinių, žmogiškųjų ir finansinių išteklių skyrimą 3. Suburti partnerių ekosistemą duomenų mainams 4. Atverti VMSA duomenis verslų eksperimentavimui įgyvendinant inovatyvias iniciatyvas
3. Sprendimų priėmimas grįstas duomenimis <i>Bus siekiama, kad kiekvienas sprendimas būtų grįstas duomenimis, kiekvienos paslaugos kokybė būtų nuolat stebima, o anomalijų priežastys būtų išanalizuotos.</i>	1. Skaitmenizuoti valdomą turtą, jo būklę, pasirengiant valdyti investicijas ir gyvavimo ciklą remiantis duomenimis 2. Užtikrinti reikiamus duomenis, infrastruktūrą, ryšius, procesus bei įrangą siekiant duomenimis paremtą valdymą
4. Užtikrintas maksimalus duomenų saugumas <i>Užtikrinus duomenų kaupimą, sekimą ir analizę, keliamas uždavinys užtikrinti šių duomenų saugumą.</i>	1. Užtikrinti kibernetinį saugumą, atitikimą BDAR (GDPR) 2. Užtikrinti duomenų patikimumą per duomenų valdymo centrus